

[Holger Eriksen.]

Fald ikke overalt er til Stede; som Forholdene tidligere laa, var det nødvendigt at undlade at udarbejde Valglisterner. Men deraf følger naturligvis ogsaa, at man nu hurtigst muligt maa søge at faa Apparatet i Orden, og da det foreliggende Forslag har dette Formaal, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale det til Vedtagelse. Jeg ser ingen som helst Fare ved, at man denne Gang bliver nødt til at udarbejde Valglisterner paa Grundlag af Folketællingsskemaerne i Stedet for paa Grundlag af Folkeregisteret. Vi har jo haft Valglisterner, længe før vi fik Folkeregistre, og det gik godt nok. I øvrigt finder jeg Anledning til at henstille til Kommunerne, at de i saa vid Udstrækning som overhovedet muligt udsender Valgkort, samtidig med at Valglisterner fremlægges. Det er jo en ekstraordinær Tid, og der er maaske mange, som glemmer at se efter, og netop fordi det er paa et nyt Grundlag, man udarbejder Listerne, er der Mulighed for flere Fejltagelser end sædvanlig. Derfor vil det være hensigtsmæssigt at udsende disse Valgkort, og jeg gaar ogsaa ud fra, at alle regner med, der kommer Valg i den Periode, disse Valglisterner gælder, hvorfor det ikke er overflødig at foretage en saadan Udsendelse. Men jeg anbefaler altsaa Lovforslaget.

Finnemann Bruun: Det foreliggende Lovforslag er i Offentligheden blevet modtaget som det første alvorlige Tegn paa, at vi nærmer os Opfyldelsen af et vidt udbredt Ønske, nemlig Ønsket om, at der snarest muligt maa blive afholdt Valg til Folketinget. Dette Ønske er ganske naturligt, naar henses til de særlige Omstændigheder, hvorunder Valget i 1943 fandt Sted, og i øvrigt ogsaa fordi det er rimeligt, at de vigtige Spørgsmaal, af afgørende Betydning langt frem i Tiden, som der skal træffes Beslutning om nu efter Krigens Ophør, bør afgøres af en Rigsdag, der har sin Oprindelse i Øjeblikkets Danmark. Logisk maa dette Synspunkt imidlertid føre til, at der ikke blot afholdes Valg til Folketinget, men ogsaa til Landstinget. Halvdelen af Landstingets Medlemmer er valgt paa samme Tidspunkt som det Folketing, hvis Mandater man nu med saa stor Ihærdighed kræver fornyet, og, hvad der i og for sig skulde synes værre ud fra dette Synspunkt, den anden Halvdel af Landstingets Medlemmer plus de tingvalgte har deres Mandater fra April 1939, altsaa flere Maaneder før Krigens Udbrud. Jeg er selvfølgelig klar over de Vanskeligheder, der er forbundet med

en Opløsning af Landstinget, men de er dog til syvende og sidst kun af teknisk Art, og det er en vidt udbredt Opfattelse, som ogsaa Medlemmer af den høje Regering har givet Udtryk for, at der bør afholdes Valg til Landstinget paa samme Tidspunkt som Nyvalget til Folketinget. Paa min Gruppens Vegne opfordrer jeg Regeringen til at tage et Initiativ i saa Henseende.

I Forbindelse hermed er det naturligt, at det foreliggende Forslag ændres derhen, at Udarbejdelsen af Valglisterner ogsaa kommer til at omfatte Lister til Landstingsvalget. Den første Forudsætning for, at Valget kan finde Sted, er, at Valglisterner er i Orden. Det er de mange Steder ikke af de Grunde, der er anført i Bemærkningerne og i den højtærede Ministers Forelæggelsestale, og det foreliggende Lovforslag er derfor nødvendigt. Under Hensyn til det almindelige Ønske om, at det ikke bør vare alt for længe, inden Valg kan afholdes, er der Grund til at glæde sig over, at man vil fremskynde Arbejdet med Tilvejebringelse af de nye Valglisterner mest muligt. Man maa imidlertid være klar over — og det haaber jeg ogsaa, at Administrationen er —, at der vil knytte sig visse Vanskeligheder til at udføre dette Arbejde betryggende paa et Tidspunkt, da mange kommunale Kontorer lider under Mangel paa kvalificeret Arbejdskraft og i øvrigt ogsaa har Feriehensyn over for Personalet at iagttage. I denne Forbindelse maa man tillige huske, at de Vilkaar, hvorunder Valglisterner denne Gang skal udarbejdes, er andre end tidligere, hvilket skærper Kravet til Agtpaagivenhed og Kontrol og dermed til Arbejdskraft. Thi selv efter at Folketællingen har fundet Sted, og der derigennem er tilvejebragt et grundlæggende Materiale, og selv om man ogsaa har andre Oplysninger af forskellig Art at raade over, vil der denne Gang utvivlsomt komme til at foreligge mangfoldige Tvivlstilfælde af en Oprindelse, som man ikke tidligere har kendt, og mange nye Omstændigheder, som knytter sig til Besættelsen, Befrielsen og f. Eks. de omfattende Interneringer.

I Bemærkningerne til Lovforslagets § 3 understreges det, at de sædvanlige Valgretsbetingelser er gældende, og at man maa sikre sig, at kun Personer, der opfylder disse Betingelser, optages paa Valglisterner. Man skal altsaa med andre Ord foruden meget andet iagttage, at ikke nogen uberettiget kommer paa Valglisten. Det er under de øjeblikkelige Forhold ingen ringe Opgave; jeg behøver i den